

Η μυρωδιά των...γηρατειών

Δεν είναι ιδέα σας ότι ο παππούς

και η γιαγιά μυρίζουν κάπως διαφορετικά, αλλά είναι μάλλον παγκόσμια κοινωνική προκατάληψη ότι μυρίζουν άσχημα. Οι άνθρωποι διαθέτουν την ικανότητα να μυρίζουν στην κυριολεξία τα γηρατειά, «πιάνοντας» στον αέρα τη διακριτή οσμή των ηλικιωμένων, η οποία δεν είναι κατ' ανάγκη ενοχλητική και μάλιστα μοιάζει αδιόρατα με αυτή των γυναικών.

Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξε μία νέα αμερικανική επιστημονική έρευνα, που διαπίστωσε ότι όχι μόνο μπορούμε να μυρίσουμε την τρίτη ηλικία, αλλά οι νέοι έχουν γενικά μια πιο έντονη και λιγότερη ευχάριστη μυρωδιά από τους ηλικιωμένους. Ακόμα όμως δεν είναι σαφές γιατί και πώς οι άνθρωποι έχουν αυτή την οσμητική δυνατότητα.

Οι ερευνητές του Κέντρου Χημικών Αισθήσεων Monell της Φιλαδέλφεια, με επικεφαλής τον σουηδικής καταγωγής επίκουρο καθηγητή αισθητηριακής νευροεπιστήμης Γιόχαν Λούντστρομ, που δημοσίευσαν τη σχετική μελέτη στο επιστημονικό περιοδικό PLoS ONE, σύμφωνα με το «Science» και το «Scientific American», έκαναν πειράματα με 56 ανθρώπους: 20 νέους (20-30 ετών), 20 μεσήλικες (45-55 ετών) και 16 ηλικιωμένους (75-95 ετών), από τους οποίους ελήφθησαν -με βαμβάκια από τις μασχάλες τους- δείγματα των σωματικών οσμών τους. Στη συνέχεια, άλλοι 41 εθελοντές κλήθηκαν να αξιολογήσουν τις οσμές των δειγμάτων και να τις διακρίνουν ανά ηλικία.

Όπως αποδείχθηκε, οι εθελοντές ήσαν σε θέση να διακρίνουν καλύτερα τις μυρωδιές που προέρχονταν από τους ηλικιωμένους. «Η μυρωδιά της τρίτης ηλικίας ξεχωρίζει», δήλωσε ο Λούντστρομ, διευκρινίζοντας όμως ότι η οσμή των

γηρατειών δεν είναι τελικά άσχημη. Οι εθελοντές γενικά βαθμολόγησαν ως πιο ευχάριστες τις οσμές των ηλικιωμένων σε σχέση με εκείνες των νεότερων.

Ενώ οι μυρωδιές των νεαρών και των μεσήλικων ανδρών κρίθηκαν πιο έντονες και δυσάρεστες από τις οσμές των συνομηλίκων τους γυναικών, στην τρίτη ηλικία υπήρξε αντιστροφή των πραγμάτων, καθώς οι γέροι φαίνεται πήραν ελαφρώς καλύτερο «βαθμό» για την μυρωδιά τους σε σχέση με τις γριές. Γενικότερα, οι ερευνητές ανακάλυψαν ότι οι ηλικιωμένοι άνδρες μυρίζουν περισσότερο από τις γυναίκες, πιθανότατα επειδή έχουν χάσει σε μεγάλο βαθμό την ανδρική ορμόνη τεστοστερόνη.

Τα ζώα φαίνεται επίσης πως μπορούν να μυρίζουν την ηλικία μέσω των σωματικών οσμών, κάτι που ίσως αποτελεί από εξελικτική άποψη ένα βιοχημικό σήμα για την αναπαραγωγική ή όχι ικανότητα ενός άλλου ζώου. Η μυρωδιά επιτρέπει σε ένα ζώο (και κατ' επέκταση στον άνθρωπο) να διαισθάνεται αν απέναντί του υπάρχει ο κατάλληλος σύντροφος ή μία πιθανή πηγή μικροβίων.

Προηγούμενες μελέτες αναφορικά με την ανίχνευση των οσμών, έχουν δείξει ότι οι άνθρωποι συχνά είναι σε θέση να «μυρίσουν» αν κάποιος είναι άρρωστος. Η νέα μελέτη έγινε μεταξύ υγιών ανθρώπων, οπότε θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αν ένας ηλικιωμένος έχει κάποια πάθηση ή διαταραχή (π.χ. ακράτεια ούρων), τότε η μυρωδιά του θα είναι διαφορετική και μάλλον πιο δυσάρεστη.

Οι σωματικές οσμές προέρχονται από χημικές ουσίες που απελευθερώνουν οι αδένες, καθώς και από βακτήρια πάνω στο δέρμα. Όσο πιο πολύ ιδρώνει ένας άνθρωπος, τόσο περισσότερες χημικές ουσίες εκκρίνει το δέρμα του και στη συνέχεια αυτές διασπώνται από τα βακτήρια του δέρματος, με τελικό αποτέλεσμα μία χαρακτηριστική μυρωδιά.

Οι οσμές του ίδιου ανθρώπου μεταβάλλονται με το πέρασμα του χρόνου. Πολλοί πολιτισμοί στον κόσμο έχουν την κοινή πεποίθηση ότι «οι γέροι μυρίζουν ιδιαίτερα», γεγονός που συχνά οδηγεί σε ένα είδος άδικης προκατάληψης εναντίον των ηλικιωμένων.

Όπως είπε ο Λούντστρομ, η προκατάληψη έχει αναπτυχθεί σε σημαντικό βαθμό για νοητικούς λόγους, π.χ. οι άνθρωποι συσχετίζουν τους ηλικιωμένους με τόπους που μυρίζουν άσχημα, όπως τα νοσοκομεία και τα γηροκομεία. Κατά τον ίδιο τρόπο, επεσήμανε, σε «τυφλά» πειράματα έχει αποδειχθεί ότι η μυρωδιά της παρμεζάνας αηδιάζει αρκετούς ανθρώπους, όταν δεν ξέρουν τι είναι αυτό που μυρίζουν.

Κάτι ανάλογο δείχνει το νέο «τυφλό» πείραμα: όταν οι άνθρωποι δεν ξέρουν ότι η μυρωδιά προέρχεται από γέρους, τη βαθμολογούν θετικά. Αν όμως ήξεραν την

προέλευσή της, τότε, σύμφωνα με τους επιστήμονες, είναι πιθανό ότι θα υπεισερχόταν η προκατάληψη και η αξιολόγησή τους για τις μυρωδιές των ηλικιωμένων θα ήταν πιο αρνητική.

Πηγή: ikypros.com